

Dynamic Precision A-1:

DEN BESTE!?

Det er den beste forsterkeren fra Leif Ernsten noensinne. Det er også en av de beste forsterkere vi har hørt. Den har en varm grunntone mot et gnistrende dynamisk topp som henger harmonisk sammen med resten av det storlagne lydbildet. Er den helt i verdenstoppen?

tekst og foto:
Knut Vadseth

Jeg forstår godt at det er visse uenigheter rundt produktene til Electrocompaniet. De har den helt spesielle "varme" rørklangen med en noe fremtredende øvre mellomtone og en litt avrundet diskant. Dette kan gi en fantastisk realistisk illusjon av levende musikk med sitt imponerende rom og naturlig stemmegjengivelse. EC er derimot ikke nødvendigvis like "hi-fi" imponerende med hensyn til knivskarpe transienter og stål i bein og armer.

Derimot har det minst like norske Dynamic Precision generelt større dynamisk kontrast enn de aller fleste, selv om også Leif Ernsten er flink til å gi tilstrekkelig "kropp" og en nøktern og ærlig diskant til sitt lydbilde. Likevel er DP-forsterkere om mulig enda mer kontroversielle enn Electrocompaniet med gjentatte påstander om at elektronikken til mann/kone bedriften på Kjeller låter "hardt, tynt og generelt umusikalsk".

Da jeg har eid en rekke DP-forsterkere i hele midt mer modne hi-fi liv, må jeg protestere beinhardt på de mange til dels sjofle påstandene som slynges ut om disse norske high-end produktene. Hvis jeg da ikke bare skal konstatere at slikt MÅ man her hjemme simpelthen tåle når man har en så markant profil og får så entydige gode omtaler av en samlet skandinavisk hi-fi presse.

Møkkete strøm

I det siste har jeg også begynt å lure på om ikke noe av årsaken til ryktene er at Leif Ernsten kompromissløst går inn for maksimal båndbredde på alle sine produkter. Jeg opplevde selv at den møkkete strømmen jeg kjøpte dyrt midt i Oslo, gav til dels uvanlig store problemer med DP-utstyr. Hvert fall om jeg ikke tok strømproblemene på alvor. Min egen DP 5.52 kunne låte nettopp litt hardt, men med strålende dynamisk kontrast uten nettfilter.

Et rimelig DP-filter fikk plutselig den store Mosfet forsterkeren til å låte neste "plysj" som en enormt stor rørfosterker med litt gamle rør. Etter mine siste erfaringer med nettstøy og bruk av diverse nettkabler, nettfilter og skilletrafoer, innses jeg at jeg kunne kommet mye nærmere "den perfekte lyd" med litt mer seriøs jobbing rundt dette problemet. At jeg nyss har brukt 10-15 tusen kroner på noe så enkelt som legge nye 16 ampers kurser direkte fra stigeledningen via spesialsikringer frem til stereoanlegget, kan være en medvirkende årsak til at jeg opplever at den nye DP-A-1 låter mye bedre enn tidligere DP-modeller. Det gjør også nesten alt annet jeg nå spiller på. Men DP-A-1 låter med den nye strømkursen minst på høyde med mine trofaste Krell 350 MC monoblokker som resten av verden skryter av som "verdens referansen"!

Selvsagt er det enda ørlite mer guffe i Krell-greiene, men DP til norske priser kan måle seg på nesten alle andre punkter selv om man prioriterer litt ulikt. Og det er nettopp den sammenlikningen vi nå skal gjøre mellom det beste norske og det beste på verdensmarkedet av transistor konstruksjoner. Selv om rør og transistor lyden begynner å nærme seg hverandre, så skygger vi unna akkurat DEN diskusjonen. Her er mer enn nok kritt fra før...

DP A-1

Den relativt kompakte boksen på DP A-1, veier solide 30 kilo og er full av anerkjente komponenter. Her er minst 20 % mer strøm i forhold til de oppgitte 250 watt effekt enn tidligere DP-forsterkere. Dermed kan man også rolig nesten doble og firedoble effekten ved både 4 og 2 ohms belastning.

Konstruktøren hevder selv å ha gjort langt mer omfattende lyttetester med denne forsterkeren enn tidligere produkter, og han legger ikke skjul på at han selv mener at denne forsterkeren på en rekke punkter låter enda bedre enn de siste versjoner av DP 5,52 som koster mer enn det dobbelte. Blant annet mener han at bruken av helt nye bipolare transistorer muliggjør BÅDE den litt varme klangen fra tradisjonelle Mosfet-konstruksjoner OG den spretne mikrodynamikken som gir enda mer liv i lydbildet.

For svært mange er likevel den største- og med hensyn til samboeren- kanskje den viktigste forandringen fra tidligere modeller være at forsterkeren mer ser ut som et moderne livsstil produkt enn som en teknisk greie skrudd sammen av en elektroguru i en kald garasje...

Messelyd

Noen av dere fikk høre denne forsterkeren første gang på hi-fi messa på Plaza. Det er nesten litt artig å lese de totalt ulike reaksjonene slik det uttrykkes på Audio Forum. Noen av innleggene trykker vi for øvrig annet sted i bladet.

Det er ingen tvil om at en ny DP-forsterker vekker stor interesse, selv om inntrykkene er fra ren slakt til nesten hysterisk begeistring. Hvordan noen av dere klarte å danne dere enn oppfatning av DP A-1 under disse omstendigheter, enten via Gradient høyttalere hos PM Audio eller med Exactene til Frode Steen på vår stand, er nesten ubegripelig. Hos oss låt det uansett bra KUN når rommet var smekkefullt av folk. Da satt bare en brøkdell i noenlunde "korrekt" lytteposisjon. La oss derfor like gjerne begynne forfra da ingen av oss vet om lyden på messa skyldtes rommene, kablene, CD-spiller eller høyttalere...

Skepsis

Min første reaksjon på lyden i eget referanseanlegg i finstua, var en viss skepsis. Men av nesten motsatte grunner til det jeg opplevde på Plaza: Dette låt da alt for "deilig" med en varm, men veloppløst nedre mellomtone/bass, dessuten en tydelig, men samtidig særdeles ren og ørevernlig overtone struktur. I forhold til "Årets produkt", den langt rimeligere DP 6.4 P, låt det nesten som om man skulle ha skrudd på den loudness knappen som er budsjettanleggenes krykkeløsning. En mindre odios sammenlikning, er at det nå låter som om mine referanse Respons høyttalere har fått en ekstra sub og et par super-diskanter med den nye DP-forsterkeren.

Også i forhold til mine Krell MC 350, låt DP klart mer "behagelig" da Krell'en er mye slankere i mellombassen og mer nøkterne i toppen. Mange vil derfor hevde at amerikaneren låter "ærligere" og mer nøkternt og korrekt. Og dette er akkurat hva vi også opplever med tidligere DP

forsterkere. Låter den nye DP A-1 litt for vakker og pent? Blir jeg simpelthen forført?

For pent?

Det er litt underlig med forholdet til oss "kritikere". En dårlig kritikk blir av de fleste oppfattet som "seriøs" og kritikeren "ærlig og uavhengig". Gode omtaler blir av mange tolket som et svakhetstegn på samme måte som at det å være "snill og grei" egentlig betyr at man er litt dum. Ikke rart at jeg var skeptisk- eller ønsket å være skeptisk- til den særdeles behagelige lyden fra denne siste DP-forsterkeren.

Likevel har jeg ikke bedre forklaringer på denne mangel på elektronisk klang og et hørbart utvidet frekvensområde, som annet enn lavere forvrengningen og et frekvensområdet som strekker seg lenger utover det "hørbare" enn hva som er vanlig. Leif Erntsen hevder da også at forsterkeren er flat som en pannekake ned til DC, og at diskanten er både målbar renere og langt mer utstrakt oppover mot lys enn de aller fleste konstruksjoner på markedet.

Det må da også bemerkes at Erntsen helt nylig ble innvilget verdenspatent på sin løsning av normal diskant forvrengning. Jeg vil tro at slike patenter verken innvilges -og heller ikke søkes med de store omkostninger dette innebærer- om man ikke har tenkt ut et eller annet lurt. Det er uansett lett å høre med egne ører at diskantområdet på DP A-1 leverer et meget homogent klangbilde oppover. Dette helt uten den ofte komprimerte øvre presens området. Diskanten låter derfor aldri hardt -heller ikke spesielt heftig - samtidig som stålstrenger, grisetarmer og harpiks freser med større inderlighet i den nydelig

danderte overtone strukturen som vi kaller diskant. Det forbløffende er at man fornemmer en fantastisk oppløsning mellom disse superhurtige mikro transientene der oppe. De summeres aldri sammen til å bli en slags minst felles multiplum som ender opp som en høy sinustone som rir på mellomtonene.

Det hele låter derfor "søtt", men uten at jeg klarer å avsløre det hele som manipulasjon. Det er uansett forførelser deilig. Får jeg lov til å kalle diskanten på DP A-1 for sødmefyllt?

Bass

Alle DP - forsterkere har vært imponerende bra i bassen. Den har alltid gått dypt og hatt en fenomenal slagkraft. Selv med vanskelige høyttalere klarer disse forsterkerne å holde dampen oppe på selv kompleks lyd ved full guffe. De er derfor også et flott valg til hjemmekinoen for de få som har råd til det.

Likevel synes jeg at denne forsterkeren strekker seg enda litt dypere nedover og dermed er minst på høyde med både Krell og kjempen DP 5,52. Men i motsetning til Krell'en, har ikke A-1 denne "festbassen" med en liten kul langt der nede. Denne gir deg et imponerende spark midt i magen.

Til gjengjeld er altså Krell'ene litt slankere i det typiske grunn tone området rundt 150-250 Hz området, mens DP (og de fleste EC-konstruksjoner), har en litt varmere og fyldigere nedre mellomtone. Den nye DP-A-1 opplever vi i dette området enda mer pregnant (lært på skrivekurs) enn tidligere DP-forsterkere. Dette vises likevel ikke med noen kjente målemetoder.

På grunn av råkappe transienter med overle-

gen dynamisk kontrast, blir lyden likevel aldri "pudding". Igjen snakker vi om en følsom høyre hånd i en hanske av rustfritt stål. Og igjen snakker vi om typisk DP-lyd som både er nøktern og behersket uten egentlig imponator effekter, samtidig som den har beinhard kustus på de mest gjenstridige høyttalerlaster.

Mellomtone

Mellomtonen (Ca.350-2.500Hz?) må sies å være klangelig nøytral og samtidig fast, stram og lineær. Men det er bare frekvensgangen som er spik flat. Dynamikken har sprudlende kontraster. Også i dette området "hører" vi at her er rikelig med krefter. Instrumenter og sangere blir portrettert med tydelig definert kropp med betydelig fysisk størrelse. Dette helt uten fresing eller bilyder som stikker av fra den homogene, glatte og solide presentasjonen. Her er en fasthet sammen med dynamisk kontrast som ikke gjøres bedre av noen forsterkere jeg vet om.

Selv om jeg kan la meg forføre av visse rørforsterkere i dette mellomtone området, opplever jeg samtidig atskillig mer hørbart grums fra det relativt begrensede utvalg rørforsterkere jeg har hørt på. På samme måte som rørforsterkere kan gi deg en fenomenal illusjon av kontrast, opplever jeg de beste transistorforsterkere som noe kjappere og mer presise. Slik opplever jeg også de ulike konstruksjonsformer når det gjelder presentasjon av rommet...

Holografi

Ingen kan slå de beste rørforsterkere når det gjelder presentasjon av storslagen akustikk. Enkelte ganger er det som om artister, sangere og musi-

Forrige side: Inmaten er skikkelig laget på DP-AM. Ikke la deg lyre av den lille trafoen. Den bare hjelper den store som fyller nesten hele bunnen av kabinetet.

Denne siden: Leif Erntsen sverger til enkle høyttaler terminaler simpelthen fordi han mener de låter best. Men strømkabelen er av en ny og forbedret type fra sveitiske Nutrik.

kere befinner seg absolutt over hele rommet, bortsett fra i høyttalerne. Også Electrocompaniet har en slik raus ramme rundt de opptredende som på de fleste typer musikk er helt forbløffende. Om dette alltid er "korrekt", er en annen skål. For dette store rommet oppleves ofte ganske likt enten opptakene er naturlige eller fra multikanal studio opptak. Noen transistorforsterkere kan da også gjengi et nesten like stort rom sammen med en enda mer presis plassering av artister i forhold til opptaksrommet.

Dynamic Precision har alltid vært mer presise enn akkurat storslagne når det gjelder romgjengivelse og størrelse. Men vi har aldri før opplevd helt den samme presisjonen som vi gjør nå. Dette skyldes antagelig den enestående dynamiske kontrasten sammen med kjappheten og den resulterende stillhet mellom transientene. Hjernen klarer plutselig å analysere transienter og svake reflekssignaler mellom disse toppene på grunn av mangel på overheng og grums. Bra!

Så får heller noen mene at den holografiske presentasjonen kan overgås av andre forsterkere. Sikkert sant, men dette kan like gjerne skyldes fasefeil og andre ting som kan skape et større, men også mer utflytende rom. Romopplevelsen er noe ujevnt gjengitt på DP A-1 akkurat som de ulike innspillinger er forskjellige! Til gjengjeld kan man på gode innspillinger kunne gjette seg til størrelse og innredning av rommet samt plassering av artister som kan være hårreisende presis!

Månedens anlegg

Det er blitt vanlig å foreslå et "Månedens anlegg" innenfor en fastsatt prisramme. Under ut prøvingen av denne forsterkeren hadde jeg også den nye Advantage CD-spiller med oppsampler til disposisjon. Denne har som eneste mulige ankepunkt en litt slank klangbalanse. Heldigvis i omtrent det samme området hvor DP A-1 er litt varm, men altså ikke korpulent.

Sammen var det dette en match som var helt himmelsk både til klassisk og mer rytmisk pomu-

sikk. Som man vil se andre steder i bladet, mener jeg også at den siste versjonen av de svenske pyramide høyttalerne Respons Artist er fremragende. Sammen med to sett Silk balanserte signalkabler pluss siste versjon høyttalerkabel, spilte denne kombiansjonen av DP A-1, Advantage S-1 og Respons Artist helt eventyrlig bra. Langt bedre enn jeg har hørt fra noen annen kombinasjon i nærheten av kr. 160.000,-.

Masse penger, javel. Men også tilnærmet kompromissløst! Dessuten ser det hele slett ikke så verst ut i finstua med bare 2 pene bokser og to flotte høyttalere! Multikanal kan trygt vente. Dette spiller med en romopplevelse som med fornuftig høyttalerplassering gir deg masser av surround effekt ved hjelp av dine egne vegger.

Konklusjon

Denne nyeste DP A-1 er forførelser leker både med hensyn til lyd og utseende. Den har en eventyrlig vakker gjengivelse med dyp bass, fyldig øvre bass/nedre mellomtone og en stram, men dynamisk og oppløst mellomtone som er helt nøytral. Diskanten er ikke spesielt dominerende, men gir likevel et rasp og en overtone struktur som er usedvanlig tydelig- og usedvanlig forførelserisk. Denne diskanten er nærmest "søt" med sin totale mangel på hardhet og andre sedvanlige forvrengningsformer i nederste delen av operasjonsområdet.

Likevel er dette en "typisk" DP-forsterkere med sin nesten overlegent kraftfulle behandling av grunn tone og bassområdet uten å gjøre forskjell på mer eller mindre komplekse elektroniske belastninger fra ulike delefilter og elementer. Dynamikken er fremragende og overgås ikke av andre transistorforsterkere i samme effektklasse. Holografien eller romgjengivelsen er mer presis enn akkurat storslagen, men gir deg full rulle når rommet er korrekt mikset inn i opptaket.

Jeg hørte selv litt ulike presentasjoner via denne forsterkeren på Plaza-messa. Jeg kan garantere at alle antydninger til hard, kald eller

steril lyd hvert fall ikke skyldes forsterkeren. En helt annen ting er at DP-elektronikken fungerer glimrende med rimelige Silk-kabler fra samme produsent. Dermed sparer du enkelt minst 10-15 tusen kroner i forhold til relevante alternativer.

Synes du forsterkeren tross alt er for dyr, får du en litt mer nøktern diskant gjengivelse i den rimeligere modell 6,4 P. Den er lydmessig et enda bedre kjøp. Til gjengjeld koster den halvparten, men er bare fjerdeparten så lekker å se på! Det er for øvrig allerede en viss leveringstid på den nye Dynamic Precision A-1 slik at du neppe kan få den av julenissen uansett...

Pris: kr.60.000,-
Forhandler: PM Audio butikkene

